

Projectvoorstel standbeeld Top Naeff

Projectvoorstel standbeeld Top Naeff

Meer vrouwen in beeld.

Waarom zijn er zo weinig, eigenlijk geen vrouwen verbeeld in de openbare ruimte terwijl vele vrouwen van betekenis zijn geweest of nog steeds zijn in Dordrecht.

Op 8 maart 2020 is het boek *Dochters van Dordrecht* gelanceerd, geschreven door Saskia Lensink. De *Dochters van Dordrecht* laten zien hoeveel vrouwen er van betekenis zijn of zijn geweest voor het sociaal maatschappelijke leven van Dordrecht.

Uit het verleden en heden zijn al meer dan 100 vrouwen bekend gemaakt.

In de overleggen *Dochter en Zonen*, *Vrouwen Kunnen Alles*, en *particulieren* is al vaker geopperd om een standbeeld van Top Naeff te realiseren.

Wat ging vooraf:

- In 2010 schreef Ge Vaartjes een biografie: *Top Naeff; een Rebel & Dame*
- In 2011 *Inter Amicos* heeft een toneelstuk door Top geschreven: *Zie de maan schijnt in een nieuwe versie* opgevoerd.
- In 2021 is er een lezing gegeven bij het schrijvershuisje aan het Beverwijksplein
- In 2023 is er een rondwandeling met Top gemaakt door de stad op zoek naar een plaats waar zij afgebeeld zou willen worden.

En nu is het tijd!

Dit jaar wordt op 3 juli 2025 de expositie over Top Naeff geopend in de bibliotheek ter ere aan het 125 jaar geleden uitgebrachte boek "*School Idylle*".

Uit de Nota Kunst in de Openbare Ruimte Dordrecht:

Kunst in de openbare ruimte draagt bij aan een aantrekkelijke stad, aan de identiteit van Dordrecht en biedt een laagdrempelige manier voor inwoners en bezoekers om hedendaagse kunst te ervaren. Het nodigt uit tot verbinden, tot het delen van verhalen en het verkennen van andere perspectieven.

Ereburger(s)

Dordrecht kent meerdere ereburgers. Over enkelen van hen zijn voorstellen gedaan om een standbeeld te maken:

Top Naeff: eerste vrouwelijke ereburger van Dordrecht

Kees Buddingh

Otto Dicke

Projectvoorstel standbeeld Top Naeff

Aandachtspunten:

Onderwerp / uitgangspunt

Het idee is een aantal jaren geleden ontstaan. Top Naeff is al sinds 24 maart 1953 ereburger van Dordrecht. Het is van belang dat zij herkenbaar onderdeel blijft van een collectief geheugen.

Top Naeff 1878-1953 : een Rebel & Dame. Schrijfster van zowel meisjesboeken als van boeken voor volwassenen, maar bekend geworden met "School idyllen".

Toneelschrijfster en criticaster.

Een **standbeeld van Top Naeff** zou Dordrecht verrijken met een blijvend monument voor cultureel erfgoed, gendergelijkheid en lokaliteit. Bovendien vult het een lege plek op het stadspodium voor vrouwelijke rolmodellen. Top Naeff is een symbool voor emancipatie.

Een standbeeld van Top Naeff verbindt literatuur, stadsgeschiedenis en beleving.

Financiering

Er moet gezorgd worden voor een breed draagvlak. Dat kan ook gebeuren door middel van de financieringsopzet. Mogelijke bronnen:

- Bedrijfsleven (sponsoring)
- Gemeente
- Crowdfunding

Om een standbeeld te realiseren moeten we rekening houden met een richtbedrag van € 100.000,-.

Mogelijke kunstenaars

Hiervoor moet nog een gesprek plaatsvinden.

Bekend is wel dat Clim Schots al een borstbeeld heeft gemaakt op eigen initiatief van Top Naeff dat nu te bewonderen is in café Top aan het Spuiplein.

Rechtsvorm

Nu is er sprake van een initiatiefgroep. Als het tot een meer formeel initiatief komt moet gekeken worden of er eventueel een formele status moet komen (Stichting).

Rol van de gemeente

De Gemeente is een gewenste en noodzakelijke partner. Als medefinancier, belanghebbende, vergunningverlener enz. Juist met de komst van ravijnjaren is dit potentieel een lastige uitdaging voor de gemeente om een rol te spelen bij de financiering.

Projectvoorstel standbeeld Top Naeff

Draagvlak

Bij een initiatief als dit is het verwerven van voldoende draagvlak belangrijk, levensvoorwaarde. Binnen de initiatiefgroep bevindt zich een aantal leden die kunnen zorgen voor de nodige publiciteit. Daar moet een zorgvuldig plan voor komen...
Draagvlak is nodig bij overheid, bedrijfsleven en bevolking.

Initiatiefnemers

Op zeer korte termijn uitnodigen:

- Dochters en Zonen van Dordrecht
- Vrouwen Kunnen Alles
- Ge Vaartjes
- Pieter van Loon
- Linda Dekkers, Dordrechts Museum (zij zal waar mogelijk steunen)

Mogelijke locatie:

- Pleintje bij het schrijvershuisje : een bankje met Top zittend of er naast staand.
- Voor het huis waar zij heeft gewoon aan de Johan de Wittstraat.

Vorm

De meest klassieke vorm van eerbetoon in de vorm, van een standbeeld is een bronzen portret. Echter mogelijk komen kunstenaars met een eigen idee om een standbeeld uit te voeren. Derhalve bij een aanbesteding dit open laten.

Aankondiging

Op 3 juli tijdens de opening van de expositie in de Bibliotheek.
Met een memo met de opzet voor de realisatie van het eerste standbeeld van een vrouw Top Naeff.

Kitty Kruger

Projectvoorstel standbeeld Top Naeff

Voldoet het project aan de eisen van de uitvoeringscriteria nieuw beleid Kunst in de Openbare Ruimte?

- Is het kunstwerk van betekenis voor de context waarin het zich bevindt, voor de plek ('sense of place'), stad of gemeenschap?

Een beeld van Top Naeff is van belang:

- Geen vrouw wordt nog verbeeld in de openbare ruimte. In het kader van diversiteit, gelijkwaardigheid en emancipatie moet dit veranderen.
 - Het Schrijvershuisje aan het Beverwijckspein is al een aandacht plek voor een historische wandeling.
 - Ten aanzien van emancipatie heeft Top in haar kringen voor de nodige opschudding gezorgd (de Rebel). Hiermee is zij nog steeds een rolmodel om de strijd voor gelijkwaardigheid wakker te houden.
- Is het kunstwerk inhoudelijk, in spreiding en vormtaal wederzijds versterkend aan de bestaande collectie kunstwerken?
 - Er is nog geen beeltenis van een betekenisvolle vrouw. Dus zeker versterkend.
 - Het kunstwerk is wederzijds versterkend met de pijlers uit de omgevingsvisie in het algemeen (DNA van de stad; aantrekkelijke, bereikbare, gezonde en klimaatbestendige stad) en/of draagt het kunstwerk of de locatie van het kunstwerk bij aan het ontmoeten
 - Het kunstwerk draagt bij aan het ontmoeten en verbinden: zittend op een bankje, waar men kan rusten en met elkaar in gesprek kan gaan, voordat men het centrum gaat bezoeken of nadat men het centrum weer uitwandelt opweg naar bijvoorbeeld het station.
 - Zijn kunstwerk en proceslast beheersbaar en zijn daar middelen voor?

Het kunstwerk en het bijbehorende proces zijn beheersbaar. Het voorstel betreft een beeldend kunstwerk op een schaal die past bij de locatie en uitvoerbaar is binnen de technische mogelijkheden. Het proces wordt begeleid door een kleine projectgroep met ervaring in kunstprojecten in de openbare ruimte. Er is overleg met de gemeente en andere betrokkenen over vergunningen en locatie. De benodigde middelen worden deels gefinancierd via subsidieaanvragen, fondsenwerving en samenwerking met lokale partners. Hiervoor moeten we in gesprek met de initiatiefgroep en de coördinator van de gemeente.